

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 3. Quæ in Ratione hac reddenda sint obseruanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

sed omnium rationem reddas Confessario, Patris spirituali, qui tuam animam dirigit, cum ijs humilitatis, resignationis, obedientiæ, & charitatis indicijs; vt ex ijs tanquam ex reliquijs eorum, quæ gesseris & acceperis, aduertat ipse & agnoscat bonum spiritum, qui te direxerit. Nec timeas vitium inanis gloriæ, quæ in his occasionibus solet oriri. Nam (vt Cassianus ait) periculosius esset res tuas occultare, tantum tibi retribuens, quod solus te ipsum possis gubernare, cum certo periculo propriæ deceptionis: quàm esset damnum inanis gloriæ, quod certum non est: & licet illud intercidere reificando coram Deo intentione tuam; & manifestando eius dona: quia id ipse vult; & in eum finem, quem ipse intendit; & ne in eis deceptio aliqua tibi oboriatur.

§. III. *Quæ in Ratione hac reddenda sint obseruanda.*

QVOD si nosse cupias, qua dexteritate prudentiaq; Magister Spiritus in hac ratione excipienda; & qua fidelitate ac feruore discipulus in ea reddenda vti debeat: attende colloquium inter NOEMI & RUTH in hac occasione interrogauit NEOEMI socrus eius: *ubi hodie collegisti, & ubi fecisti opus? sit benedictus, qui misertus est tui.* Indicauit RUTH ei, apud quæ fuisset operata: & nomen dixit viri, quod BOOZ vocaretur. Cui respondit NEOEMI: *benedictus sit à Domino; quoniam eandem gratiam, quam prabuerat uiuis, seruauit & mortuis.* Rursumq; ait: *Propinquus noster est homo.* Et RUTH, hoc quoque inquit, *precepit mihi, vt tam diu messoribus eius iungerer, donec omnes segetes meterentur.* Cui dixit socrus: *Melius est, filia mea; vt cum puellis eius ex eas ad metendum: ne in alieno agro quisquam resistat tibi. Iuncta est itaque puellis BOOZ, & tam diu cum eis messui, donec hordea & triticum in horreis conderentur.* In hoc colloquio quatuor capita insinuantur maximi momenti, quæ ad Spiritus Magistrum pertinent.

I.
Examinandi subditi.

a Prou. 27.
23.

Nec laudandi, nec contristandi.

PRIMUM est: eum, qui ipsius curæ est commissus, exacte & sigillatim interrogare, quid fecerit, & quomodo res tota successerit: nam etsi subdito sit magnum desiderium, omnia manifestandi: sæpè tamen, si interrogaretur, exprimeret, quod fortè nõ aperuisset, eò quod non cogitasset: & ex vultu modoque respondendi conijciat Magister, quid ille in corde gerat. a Propterea enim dixit Sapiens: *diligenter agnosce vultum pecoris tui, tuosq; greges considera: vultus enim ipse sæpè indicat, quod latet in corde; & profunda consideratio eruit in lucem, quod latet in spiritu.*

SED quemadmodum NEOEMI, cernens, quàm multa RUTH collegisset eodie, nec illam propterea laudauit, nec suspicata est, malè illà acquisiuisse: sed interrogas, *ubi collegisset & fecisset opus,* gratà le ostendit erga eum, qui tam humaniter ipsam excepisset, dicens: *sit benedictus, qui misertus est tui.* ita etiam qui curam gerunt animarum, in quibus signa vident excellentium operum, ac virtutum; nec statim eos laudare debent, approbando quod faciunt;

nec

nec tamen reprobare, quasi illusioni ac deceptioni illud attribuendo: Primum esset vanitatis occasio; & secundum pusillanimitatis. Sed decet, eos prudenter cognoscere velle quidquid geritur; & propendere ad bene de rebus eorum sentiendum; vt confidentius, & maiori promptitudine illi omni aperiant: gloriamque Deo dare, quod misericordiam illis exhibuerit. Et cum dicit: *qui misertus est tui*, docet, accepta dona non pro proprijs ipsorum meritis, sed misericordiae & liberalitati Dei esse tribuenda: qui eos praue nit, voluitque gratia sua locupletare.

SECUNDVM, quod etiam pertinet ad ipsum Ducem & Gubernatorem, est, quod quemadmodum NOEMI manifestauit RVTH quis esset Booz, (quem illa non nisi ex nomine nouerat, quamuis eius liberalitatem esset experta) dicens ei: *propinquus noster est homo*. Ita praecipuum Directoris studium debet esse, maiorem semper Christi Domini nostri notitiam & cognitionem eis instillare: vt a quo tanta bona accipiunt, eum & diligant & venerentur; magnamque fiduciam concipiant, maiora ipsum bona largituros, qui voluerit cognationem nobiscum contrahere, dum factus est homo, nostramque naturam carnis & sanguinis assumpsit: quasi illis diceret: non miremini, hunc Deum hominem tantis fauoribus pauperem animam profecti, quia noster est consanguineus; & sanguis, quem pro nobis sumpsit, & pro eisdem effudit, ipsum vrget, vt nostri misereatur. Sed quid sibi vult verbum illud a NOEMI adiectum: *benedictus sit a Domino; quoniam eandem gratiam quam praeauerat viuus, seruauit & mortuis*. O immensam diuinam largitatis bonitatem! non est CHRISTVS Dominus Noster sicut mundi huius principes: qui viuentibus quidem beneficia conferunt; sed eorumdem post mortem obliuiscuntur: eorum enim amicitia palato ipsorum & vtilitati innititur, quam ab ipsis viuentibus accipiebant; & post illorum mortem alios quaerunt, a quibus eadem accipiant. At CHRISTVS beatitudo nostra, gratiam, quam viuenti iusto incepit exhibere, eandem maiori munificentia seruat cum defuncto: honorans illum, & glorificans per totam aeternitatem in caelo: quia ipsius misericordia aeterna est, & nec principium nec finem habet erga eos, qui ipsum amant, & in Domino moriuntur: eiusque gratia & charitas nunquam perit. Nec solum hanc curam de defunctis gerit, sed etiam de spectantibus ad ipsos: quemadmodum BOOZ misertus est RVTH, eo quod nupsisset consanguineo ipsius. Et propterea dixit Moyses Deo Exod. 34. 7. *qui custodis misericordiam in mille generationes, benefaciens filiis* ob amicitiam, quam cum defunctis parentibus habuisti: quemadmodum fecit propter Abraham, Isaac, Iacob, Dauid, & alios seruos suos.

2.
Christi notitia in stillanda.

3.
Mandato-
rum Dei ob-
seruatio.

c Ioan. 2. 5.

Dei vocatio
constanter
sequenda.

d Psal. 83. 6.

q. 17. in c. 2.
Ruth.

Caute am-
bulandum.

4.

q. 18. in c. 2.
Ruth.

TERTIVM & præcipuum, quod pertinet ad gubernatoris officium, est, vt quemadmodum NOEMI statim atque RVTH dixit: *Hoc mihi præcepit Booz*, exhortata est illam, vt eius mandato pareret: sic Director debet suos exhortari, vt omnia Christi D. N. præcepta exactè obseruent: eiusque consilia, & inspirationes opere exequantur. ex hoc enim omne bonum eis proueniet: si in omnibus & omninò obediunt principali gubernatori Christo, cuius cooperatores sunt eius ministri. Eum in modum quo Virgo sanctissima in nuptijs in Cana Galilææ dixit ministris: *c quodcumq; dixerit vobis filius meus, facite*: quare qui animarum gubernatione funguntur, obseruare diligenter debent, qua via Deus illas deducat; easq; pro officij sui ratione adiuuare: vt constanter eum sequantur, nec ad alium quenquam declinent, dicentes illis, quòd NOEMI dixit RVTH: *melius est, filia mea, vt facias iuxta præceptum Booz, vt in eius agro spicas colligas: ne in alieno quispiam resistat tibi*. Verè enim nihil magis nobis expedit, quàm in eo occupationis, ministerij, aut exercitationis genere occupari, in quo Deus nos constituit. nam in eo pacem inueniemus, & profectum. quod si ad aliud ab eo distinctum diuertamus, mille impedimenta, quæ nobis resistent, inueniemus. ita vt maior quidè sit in eo labor, minus tamen commodum; & maius detrimentum. Propterea enim dixit Dauid: *d Beatus vir, qui ascensiones in corde suo disposuit in loco, ubi Deus illum posuit*.

SED quoniam tyrones sæpè errant in præceptis, & inspirationibus Domini discernendis: ad ipsos Magistros pertinet, illos corrigere, ac in eis dirigere quemadmodum fecit NOEMI in hac occasione. nam BOOZ dixit ad RVTH: *iungere puellis meis*. ipsa verò RVTH retulit NOEMI, *hoc præcepit mihi, vt iungerer messoribus eius*. At NOEMI eam correxit, (vt notat Abulensis) dicens: *melius est, vt cum puellis eius exeat*: obseruans scilicet cautelam, quam Booz adhibuerat: vt RVTH non viris sed puellis iungeretur, ad spicas colligendas. Ex quo discant Prælati, quantam curam adhibere debeant in explicando suis subditis modo & ratione suas obligationes & occupationes explendi, occasiones lapsus alicuius euitandi; vt ita vnum præceptum impleant, ne se periculo exponant alterum transgrediendi.

DENIQVE ad eorundem Directorum munus spectat, eos, quorum curam gerunt, ad id quod optimum est & perfectissimum exhortari: tam quoad substantiam operis, quàm ad intentionem illud perficiendi: persuadentes illis, vt in vtroque, quod præstantissimum est, accipiant. cum in modum quo NOEMI exhortata est RVTH, vt cum puellis Booz exiret ad *metendum*, quasi diceret (vt notat idem Abulensis) *hodie spicas aliquas pro te collegisti: omitte iam hoc officium, ex quo tam exiguus prouenit fructus: & coniungere puellis Booz ad metendum; non ob*

merce-

mercedem, sed vt illas adiuues in seruitio Booz, à quo sperare poteris liberaliorem tui laboris remunerationem. Quod dixit NOEMI, cogitans, vt hoc obsequio RUTH, ipsius Booz voluntatem ad se alliciens, viam sterneret, vt ipsam in vxorem duceret: quemadmodum postea fecit. Quæ omnia ob oculos nobis proponunt curam & sollicitudinem Magistri spiritualis in dirigendis suis tyronibus ad seruiendum Deo in rebus magnis: nec propriam mercedem, aut se ipsos in bonis actionibus suis quærendos; sed Deum solum eiusque voluntatis beneplacitum: eò quòd hac via multò plus sint profecturi, si quidem non sibi sed suo dilecto laborantes, eò maius præmium ex eius liberalitate accipient: quo minus illud quærent. magnum illud sibi præmium reputantes, quòd ipsi in omnibus placeant. In quem sensum dixit S. Bernardus: perfectum Dei amorem nec mercenariū esse, nec tamē mercede carere: potius eò maiorem obtinere, quòd minus illam quærat, in hoc enim ostendit, se multum diligere: si quidem pro præmio respicit diligere, & obsequi suo dilecto.

CONCLUDAMVS hunc tractatum cum obedientia RUTH tam firma & cōstanti, vt de ea dicat Scriptura: *e iuncta est puellis Booz: & tam diu cum eis messuit, donec hordea & triticū in horreis conderentur.* nā talis esca, quale est hoc Sacramentum & cum ijs consilijs, quæ CHRISTVS Dominus inspirat, & bonus eius minister suggerit: modò sit fidelis obedientia: tribuet donum perseuerantiæ in sanctis exercitijs, vsque ad finem messis, huius scilicet vitæ, & donec spirituales messes omnium virtutum sibi colligat: tam illas, quæ inferiore sensuality parte exoriant, quæ significantur per *hordea*; quàm illas, quæ superiore spiritus partem perficiunt, quas significat *triticum*. quæ omnes condi debent in horreis animæ: vt iustus (quemadmodum ait Apostolus) *est sanctus corpore & spiritu*, & perueniat eò, vt duabus gloriæ stolis exornetur, quæ promissæ illi sunt in cælo.

SED quemadmodum messis hordeacea, & incipere & finire solet prius, quàm triticea, quæ solet esse postrema: ita etiam fit, vt seuera virtutum corporaliū exercitia, quæ robustiora corpora & fortiores complexionēs requirunt, breuiori tempore durent. Et quemadmodum vires debilitantur ac deficiunt in senectute, ita in ea (ait Sanctus Hieronymus) cessare solent penitentia, disciplina, ieiunia, & similes aliæ asperitates, non tamen deficiunt spirituales virtutes: sed potius crescit sapientia, charitas, misericordia, & zelus animarum: imò ipsum desiderium rigoris & seueritatis tunc non tepescit: quamuis desint vires ad eos labores opere exequendos; nam si posset, potius tunc eos auget. nam, quòd se videt magis morti appropinquare, eò maiori feruore se præparat vt fœliciter ac prosperè viæ suæ finem imponat: quemadmodum proximo Tractatu dicitur.

Pura intentio.

Amor non est mercenarius.

Serm. 37. in Cantic. & tract. d. diligens Deo, & dicto pro in de.

5. c. Ruth. 2. 23

Perseuerantia.

1. Cor. 7. 34.

Epist. 2 ad Nepotian. Tom. 1.

S. Greg. 8. Moral. 6. 7.

g Ioan. 12.
25.

IMPONAMVS itaque huic tractatui de Sanctissimo Sacramento finem, dicentes de eo (quod Sanctus Ioannes dixit) superesse alia multa mirabilia, que si scriberentur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos, qui scribendi essent libri. Quare plurima, ea que grandia dicenda supersunt de eo, quatenus est Sacrificium: qua, Deo bene fauente, ponentur in Tractatu de statu Sacerdotum, & de Sacrificio Missæ.

TRACTATVS QVINTVS,
DE PERFECTIO
NE IN INFIRMITATI-
BUS ET MORTIS PERICVLIS: AC
DE EXTREMÆ VNCTIONIS

SACRAMENTO.

LTIMVM SACRAMENTVM ex quinque ad singulorum perfectionem institutis, est EXTREMA VNCTIO: qua infirmis in ultimo vite periculo constitutis datur, vt possint in sua infirmitate Christianam perfectionem conseruare & augere seque preparare ad bonam mortem, qua fit illis transitus ad æternam gloriam. Prius tamen quam in particulari de hoc Sacramento agamus, operæpretium erit rem ipsam paulò altius aggredi, & in particulari declarare, quidquid ad ipsum Christianum spectat, toto tempore, quo ægrotat, & est valetudinarius: proponendo ob oculos, & eruendo thesauros, quos in ipsis infirmitatibus DEVS reconditos habet, modumque & rationem, fructum ex iisdem infirmitatibus capiendi.

CAPVT